

РЕЦЕНЗИЯ

за конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент”,
по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и
фармацията“ в сектор „Социални и фармацевтични грижи“ при Медицински колеж на
Медицински университет Плевен,
обявен в ДВ, бр. 93 от 11.11.2014 г.

от

проф. Илко Николаев Гетов, дф
Фармацевтичен факултет на Медицински университет – София

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент” за нуждите на Медицински колеж на МУ-Плевен участва един кандидат – маг.-фарм. Христина Викторова Лебанова, дф.

Кандидатът **маг.-фарм. Лебанова, дф** е хоноруван асистент към департамент Здравни и социални дейности на Нов български университет, София.

Биографични данни: Завършила е висше образование с ОКС „магистър“ в ПН „фармация“ през 2009 г. във Фармацевтичен факултет на Медицински университет-София с отличен успех от следването и държавните изпити. Има успешно защитена дипломна теза на тема: „Проучване на отношението и очакванията на пациентите към генеричните лекарства в България“, както и допълнителна специализация по Клинична фармация. През 2013 г. придобива специалност за следдипломно обучение по Организация и икономика на дистрибуторската и аптечна практика, през 2014 завършва втора магистратура по Обществено здраве и здравен мениджмънт в МУ-Плевен. В периода 2011-2014 Лебанова е редовен докторант в катедра Организация и икономика на фармацията към Фармацевтичен факултет на МУ-София, по докторска програма „Фармакоикономика и фармацевтична регулация“. Успешно защитава дисертационен труд на тема, свързана с проследяването на лекарствената безопасност и в пряка връзка с лекарствената и фармацевтична регулация и придобива образователната и научна степен „доктор“. В комплекта документи са приложени данни и други доказателства за придобито образование и квалификации, които показват, че през цялата си творческа биография кандидатката непрекъснато повишава и усъвършенства своите знания, умения и компетенции, особено в сферата на медико-социалните науки. По време на обучението си във ФФ на МУ-София Лебанова е била стажант по програма на Санофи-Авентис, трудовата ѝ кариера започва като магистър-фармацевт и впоследствие ръководител на аптека за обслужване на амбулаторно болни и граждани в гр. София.

Богатата биография на Лебанова е основа за кариерното ѝ развитие и участие в различни проекти и преподавания, свързани с или в областта на лекарствата, клиничната фармация, лекарствената безопасност и регулация.

В допълнение кандидатката владее на професионално ниво английски и френски езици, има отлична компютърна грамотност и умения за работа в екип и под напрежение.

Научна дейност: В настоящия конкурс хон. ас. Христина Лебанова, дф участва общо с 52 научни публикации, издадени в периода 2009 – 2014 г., вкл.

Научната продукция на кандидатката може да бъде структурирана количествено, както следва:

- Публикации, свързани с придобиването на ОНС доктор – 5 бр.
- Публикации в чуждестранни научни списания – 12 бр.
- Публикации в българска научна периодика – 21 бр.
- Участия в конгреси и конференции, публикувани в пълен текст – 1 бр.
- Авторство на самостоятелни глави от учебни помагала – 13 бр.

Научната продукция на Лебанова е толкова интензивна и устойчива, че не биха могли да бъдат обособени отделни етапи на публикационната дейност. През целия петгодишен период средногодишния брой реализирани научни публикации е 8,6, което показва продуктивност, ангажираност с научната проблематика и траен интерес.

Научните трудове, представени за рецензиране могат да бъдат анализирани многопластово, като например са налице 4 самостоятелни публикации, в 23 е първи автор, 2 публикации са с международни колективи.

Списък на резюметата от научни форуми в чужбина и страната са представени самостоятелно, който показва че кандидатката е участвала с доклади и постери в общо 20 събития, преобладаващо в чужбина.

Забелязани са общо 32 цитирания на трудове на кандидатката – всички положителни, от които 12 отразени в справка от Централната медицинска библиотека и останалите потвърдени от търсачката Google Scholar. В международната научна база-данни Scopus са реферирани 8 от публикациите, с които кандидатът участва в настоящия конкурс.

Общо 15 публикации са в списания с импакт фактор, като общият показател е 24,934. Други количествени характеристики дава RG Score – 18,72, както и h-index 2,0 – отчетени към 16.02.2015 г.

Детайлният анализ и оценка на наукометричните показатели налага извода, че Лебанова е изграден изследовател и има определено място в научната сфера в която работи. Започвайки от автореферата на дисертационен труд, през публикациите в страната и чужбина ясно може да се определят няколко сегмента на научни интереси – проследяване на лекарствената безопасност, клинична и фармацевтична практика, фармацевтична и лекарствена регулация и фармакоикономика.

Силно впечатление правят отделни публикации или поредица от такива посветени на конкретни проблеми от практиката – проучвания на нагласите за измерване на кръвно налягане и общ холестерол, проучвания на характеристики и въвеждането на услуги с добавена стойност в аптеките, някои обзорни статии – за материовижиланс, клинична фармация и регулаторните изисквания за проследяване на безопасността на лекарства и хранителни добавки от растителен произход. Не мога да не отбележа статиите с методичен и/или методологичен характер, които са особено ценни за развитие и усъвършенстване на

изследователския апарат на медико-социалните, в частност фармацевтични и лекарствени проучвания и анализи. Към тази група спадат публикациите за метода „таен клиент“, „идеално ваксинирания човек“, изработването на учебни материали за пациенти за целите на проследяването на лекарствената безопасност, които са актуални, приложими и лесни за възприемане.

Допълнителен аспект на оценката и рецензирането на научната продукция на Христина Лебанова е броят и характера на реферираните научни списания, в които са реализирани публикациите. Общият брой на списанията е 17, от които чуждестранни са 8, български, издавани на английски език 1, научните области на обхвата на списанията включват клинична и социална медицина, фармация и клинична фармация, няколко специализирани списания в сферата на лекарствената безопасност – Drug safety, Pharmacoepidemiology & Drug safety и единични публикации в списания, като Bothalia и Archives of the Balkan Medical Union. Така представени рецензираните публикации показват спектъра, интереса и приложимостта на научните трудове, както и възможността различни по своята специализация учени и медицински професионалисти да достигнат до резултатите от проучванията на авторката.

В рамките на научната дейност на кандидатката трябва да се отбележи активното ѝ участие в научно-изследователски проекти в страната, липсват данни за участие в международни проекти и колективи. Успешно са реализирани три проекта в рамките на грантовата схема за финансиране на научни изследвания на МУ-София. Два от тях са в разнородни колективи и под ръководството на научния ръководител на Лебанова, тогава редовен докторант и един самостоятелен – като млад изследовател за подкрепа на разработването на дисертационен труд. Темите на грантовите проекти гравитират около основния акцент на научно-изследователската работа на Лебанова – проследяване на лекарствената безопасност и проучване на възможностите и оценка на факторите, влияещи на лекари, фармацевти и пациенти за съобщаване на случаи с поява на нежелани лекарствени реакции. Отчетите по трите проекти са приети от Съвета по медицинска наука на МУ-София с оценка ВИСОКА, като това се отнася както за реализираната научно-изследователска дейност, така и за приносите на получените резултати.

Лебанова е член на две международни научни дружества и е представила солиден обем доказателства за рецензиране на статии и подпомагане работата на 8 реномирани научни списания като две от тях Archives of Medical Science и European Journal of Hospital Pharmacy са с импакт фактор.

Приемам представената справка за приносите и считам, че изброените приноси са правилно формулирани и структурирани. Посочени са основните достижения в продукцията и научната дейност и трябва да подчертая приносите в разработването на нови области, теоретични и методологични положения за растителни лекарствени продукти, участието на пациентите в системата за ПЛБ, материовижиланс, интернет инфовижиланс и др.

Педагогическа дейност: Хон. ас. Лебанова, дф поради крехката си възраст и престой в академичните среди има не особено продължителна педагогическа кариера и разнообразна

дейност в тази насока. В рамките на редовната си докторантура тя е водила практически упражнения и семинари по специални фармацевтични дисциплини в рамките на две учебни години – 2012/2013 и 2013/2014. Също така е участвала в разработването и обсъждането на учебна програма за свободно избираема дисциплина Фармакоепидемиология – фармацевтичен постмаркетинг. От учебната 2011/2012 г. тя води семинарните занятия в следните курсове на магистърската програма Регламенти и стандарти в медицината на Нов български университет – Стандарти за лекарствена комуникация и Стандарти за постмаркетингов лекарствен контрол.

Била е консултант и рецензент на дипломни тези, разработвани от студенти във Фармацевтичен факултет на МУ-София и Нов български университет.

Трябва да бъде изтъкнато, че кандидатката няма многогодишен опит в преподавателската дейност, но за сметка на това за периода участието си в преподавания на студенти има отлични отзиви и резултати сред студентите и другите преподаватели.

Други дейности: От самото начало на творческата си кариера Лебанова има различни допълнителни интереси и реализация на проекти – договори с фармацевтични фирми за консултантска и експертна дейност, участие в международни програми и обем на данни, активно членство в Българския фармацевтичен съюз, вкл. и като лектор на модули за продължаващо медицинско обучение на магистър-фармацевтите, избирана е за член на Общото събрание на Фармацевтичен факултет и на МУ-София от квотата на докторантите, участвала е в организацията и провеждане на научни мероприятия и др.

Не са налични данни за членство на кандидата в редакционни колегии на научни списания, експертни и работни групи към министерства и ведомства.

Обща оценка: От представените документи и наукометрични показатели е видно, че маг.-фарм. Христина Викторова Лебанова, дф има успешна научно-изследователска дейност в областта на проследяването на лекарствената безопасност и фармацевтичната и лекарствена регулация. Преподавателската ѝ дейност е предимно със студенти и по специални фармацевтични дисциплини. В последните години тя има подчертана публикационна активност, а педагогическите дейности, поради акцента върху довършване и защита на дисертационен труд остават на заден план. Искам да подчертая, че представеният набор от документи е изключително добре подготвен, структуриран и лесен за работа. Той дава изчерпателна информация и данни за дейностите и резултатите, с които кандидатката участва в конкурса. Постиженията ѝ са отразени в редица публикации, изцяло в реферирани научни издания, постоянно и устойчиво в рамките на повече от 5 години, има достатъчен брой публикации с импакт фактор, налице е високо ниво на цитируемост – средно осем цитата/годишно. Участвала е в голям брой научни форуми – преобладаващо в чужбина.

Заключение: Като член на Научното жури по обявения конкурс считам, че по отношение на научно-изследователската си дейност и наукометрични показатели кандидатката отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му във висшето училище.

Препоръките и показателите за оценяване при провеждане на конкурси за заемане на академични длъжности в Медицински университет Плевен са изпълнени и дори превишени в частта наукометрични критерии. Трябва да се има предвид и специфичната научна област на конкурса, както и звеното, за нуждите на което е обявен.

Бих искал да препоръчам на маг.-фарм. Христина Викторова Лебанова, дф да продължи да работи със същото вдъхновение и целеустременост и да насочи бъдещите си усилия към разработването и защитата на дисертационен труд за придобиване на научната степен „доктор на науките“, участие в международни изследователски колективи по различни схеми и форми на финансиране и да разработи собствена програма за обучение на студентите в областта на проследяването на лекарствената безопасност и осигуряването на надеждна и безопасна лекарствена информация за пациентите, вкл. и в интернет.

Анализът на предоставените документи на кандидатката и проведената оценка, съобразно характеристиките на конкурса ми дават основание напълно убедено да **ПРЕПОРЪЧАМ** на **Уважаемото научно жури** да избере *маг.-фарм. Христина Викторова Лебанова, дф* да заеме академичната длъжност „доцент“ за нуждите на Медицински колеж на Медицински университет Плевен.

Рецензент:

София,

20.02.2015